

Datum **Augustus 2022**
Kenmerk **22.0003993**
Inlichtingen **Joek Boomsma, manager Jeugd en Gezin Gooi en Vechtstreek (06) 22737564**
Telefoon **(06) 22737564**
Onderwerp **Jaarverslag vaccinatiegraad '21**

Gemeenteraden
Blaricum, Gooise Meren, Hilversum,
Huizen, Laren en Wijdemeren

Geachte raadsleden,

In Nederland worden kinderen gevaccineerd volgens het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Binnen dit programma krijgen zij vaccinaties aangeboden tegen twaalf infectieziekten: difterie, kinkhoest, tetanus, polio (DKTP), bof, mazelen, rodehond (BMR), *haemophilus influenzae* type b (Hib), hepatitis B (HepB), meningokokkenziekte (MenACWY), pneumokokkenziekte (Pneu) en tegen zes vormen van kanker veroorzaakt door humaan papillomavirus (HPV). Daarnaast komen zwangeren in aanmerking voor de '22 wekenprik'. Hiermee beschermen zij zichzelf en hun baby tegen kinkhoest.

Vaccinatieschema Rijksvaccinatieprogramma. Bron: www.rijksvaccinatieprogramma.nl

Uitvoering RVP

Alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar woonachtig in de regio Gooi en Vechtstreek worden door Jeugd en Gezin uitgenodigd voor de RVP-vaccinaties. Dit gebeurt in samenwerking met het RIVM. Ook de 22 wekenprik wordt verzorgd door Jeugd en Gezin. Zwangeren worden hierop geattendeerd door hun verloskundige of gynaecoloog. De RVP-vaccinaties zijn gratis en worden grotendeels via het gemeentefonds gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Deelname aan het RVP is niet verplicht.

Deze tekst in deze brief is met zorg samengesteld. Soms staan in de brief links naar externe websites. Regio Gooi en Vechtstreek is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de inhoud van deze websites. Lees ook onze [privacyverklaring](#).

Jaarverslag 2021

Dit jaarverslag van Jeugd en Gezin geeft u een uitgebreid overzicht van de vaccinatiegraad in 2021 op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Het verslag is gebaseerd op het recent verschenen rapport van het RIVM: [Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2021](#). Belangrijke kernpunten zijn:

Landelijk beeld

- De landelijke vaccinatiegraad van bijna alle RVP-vaccinaties was in 2021 iets lager dan in 2020. Dat kwam voor een deel omdat sommige vaccinaties vanwege de coronapandemie later zijn gegeven dan normaal. Ook moesten afspraken voor een vaccinatie soms worden verzet, bijvoorbeeld omdat iemand in isolatie of quarantaine moest. Als de later gegeven vaccinaties worden meegeteld, is de vaccinatiegraad hoger. Maar voor de meeste vaccinaties nog steeds iets lager dan een jaar eerder.
- Overall lijken in Nederland de gevolgen van de coronapandemie op de deelname aan de RVP-vaccinaties mee te vallen. Op landelijk niveau monitort het RIVM jaarlijks de vaccinatiegraad. Als de daling doorzet, is nader onderzoek naar de oorzaak nodig met bijpassende maatregelen.

Beeld Gooi en Vechtstreek

- Ondanks de uitbraak van het coronavirus gingen de vaccinaties op de consultatiebureaus en bij de groepsvaccinaties (voor kinderen vanaf 9 jaar) door. Tijdens de pandemie hebben onze medewerkers veel moeite gedaan om zoveel mogelijk gezinnen te bereiken en kinderen te vaccineren.
- Wereldwijd is de doelstelling van het Global Vaccine Action Plan (GVAP) om te komen tot een nationale vaccinatiegraad van minimaal 90%. Dit is de norm voor het aantal kinderen dat volgens het RVP ingeënt zou moeten zijn. Uit het recente jaarverslag blijkt dat in regio Gooi en Vechtstreek de vaccinatiegraad voor 2-jarigen (volledig gevaccineerd) met 92,5 % boven deze nationale norm ligt.
- Daarnaast tonen de cijfers dat in onze regio – net als bij de landelijke tendens – sprake is van een lichte afname in de vaccinatiegraad. Deze ligt vaak boven of rond het landelijk gemiddelde.

Voor een uitgebreidere toelichting verwijs ik naar de volgende pagina's in dit document. Op pagina 12 vindt u een samenvatting.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Joek Boomsma
Manager Jeugd en Gezin Gooi en Vechtstreek

1. Vaccinatiegraad Nederland

Gezien de diversiteit aan vaccinaties en leeftijdsgroepen is de deelname aan het totale Rijksvaccinatieprogramma in Nederland niet uit te drukken in een enkel getal. De vaccinatiegraad wordt per vaccinatie vastgesteld, op verschillende leeftijden.

Onderstaand schema toont de leeftijd waarop de vier verschillende vaccinatioetoestanden worden vastgesteld: de primaire serie, basisimmuun, gerevaccineerd en volledig afgesloten. Men spreekt van 'volledige deelname' als het kind op 2-jarige leeftijd alle vaccinaties volgens het RVP-schema heeft gekregen.

Zuigelingen		Kleuters	Schoolkinderen	Adolescenten	
1 jaar	2 jaar	5 jaar	10 jaar	14 jaar ♀	15 jaar
DKTP	DKTP	DKTP ^c	DTP		
Hib	Hib				
	Hep B ^a				
Pneu	Pneu				
	BMR		BMR		
	MenACWY				MenACWY
	volledig ^b			HPV ^d	

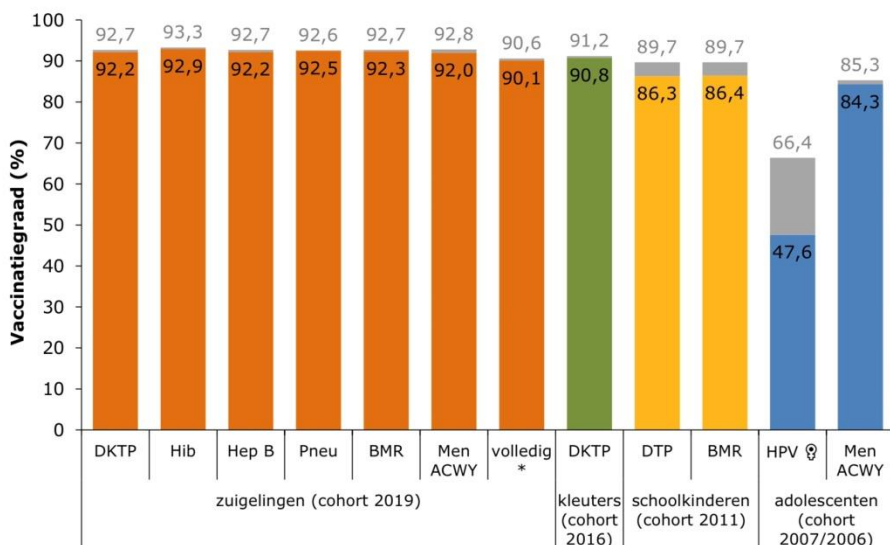
Vaccinatioetoestanden:

- primaire serie → voorbereiding op basisimmunititeit
- basisimmuun → basisimmunititeit bereikt
- gerevaccineerd → revaccinatie ontvangen
- volledig afgesloten → vaccinatieschema beëindigd, voldoende beschermd

Sterk vereenvoudigd schema, omdat kinderen afhankelijk van hun leeftijd en vaccinatieschema op verschillende manieren een bepaalde vaccinatioetoestand kunnen bereiken.

Individuele leeftijd waarop de vaccinatiegraad per vaccinatie wordt vastgesteld. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

Uitgaande van dit schema laat onderstaande afbeelding zien wat de vaccinatiegraad in Nederland was in 2021.

Landelijke vaccinatiegraad (%) per vaccinatie en geboortecohort; vastgesteld op leeftijd 2 jaar (zuigelingen), 5 jaar (kleuters), 10 jaar (schoolkinderen), 14 jaar (adolescente meisjes) en 15 jaar (adolescenten); in grijs: inclusief vaccinaties die later gegeven zijn.

Volledig * = alle vaccinaties ontvangen bij 2 jaar. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

2. Vaccinatiegraad in onze regio

In het RVP-rapport 'Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2021' wordt ook verwezen naar de vaccinatiegraad op regionaal niveau. Daarbij is een volledig overzicht te raadplegen voor alle vaccinatiepercentages per gemeente. Zie: [vaccinatiegraad op regionaal niveau 2021 \(verslagjaar 2022\)](#).

Hieronder volgt een samenvatting van de regionale en lokale cijfers. Het betreft de cijfers 'zonder leeftijdsgrens', waarbij de later gegeven vaccinaties dus zijn meegeteld. Dit geeft namelijk een zuiverder beeld van de vaccinatiegraad.

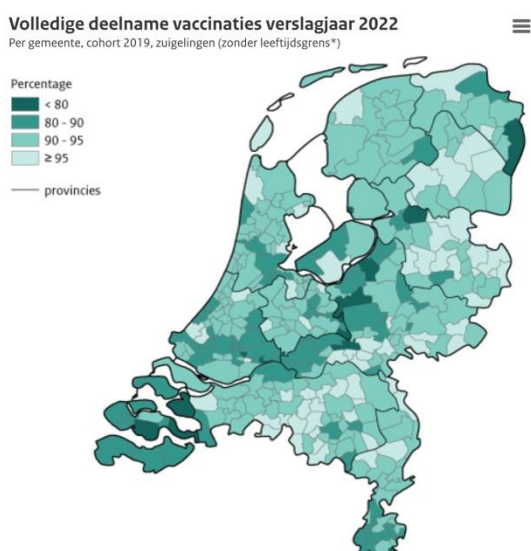
0 tot 2-jarigen / zuigelingen

Voor alle vaccinaties aan zuigelingen (geboren in 2019) blijven we regiobreed, met 92,5 %, boven het landelijk gemiddelde van 90,6 %. Ook elke afzonderlijke gemeente zit boven dit landelijke percentage. Het percentage voor volledige deelname aan het RVP loopt van 91,0 (Laren) tot 95,3 (Wijdemeren).

Vergeleken met het vorige rapport (cijfers 2020) is de volledige deelname aan het RVP iets afgenomen: van 93,4 (2020) naar 92,5 (2021).

Gemeente	DKTP zuigelingen 2019		HIB zuigelingen 2019		Hepatitis B zuigelingen 2019	Pneumo zuigelingen 2019		BMR zuigelingen 2019	MenACWY zuigelingen 2019	Alle RVP vaccinaties 2019
	Primaire serie %	Basis immuun %	Primaire serie %	Volledig afgesloten %	Volledig afgesloten %	Primaire serie %	Volledig afgesloten %	Basis immuun %	Basis immuun %	Volledige deelname %
Blaricum	97,0	94,1	95,9	95,3	94,1	95,9	95,3	95,9	94,1	93,5
Gooise Meren	96,6	94,7	95,9	95,4	95,1	96,2	95,9	95,6	96,3	94,0
Hilversum	96,0	93,0	94,8	94,3	93,6	95,3	93,5	94,4	94,4	91,3
Huizen	95,4	93,3	94,1	94,1	93,3	94,3	94,3	93,3	93,3	91,1
Laren	97,3	92,8	94,6	95,5	93,7	96,4	94,6	96,4	97,3	91,0
Wijdemeren	96,9	95,7	96,9	95,7	95,7	96,9	96,5	96,1	96,5	95,3
Totaal	96,3	93,8	95,3	94,8	94,2	95,6	94,7	94,9	95,1	92,5

Vaccinatiegraad zuigelingen per gemeente in procenten voor cohort 2019 (zonder leeftijdsgrens) . Bron: Jaarverslag RVP NL 2021

Volledige deelname vaccinaties zuigelingen (op leeftijd 2 jaar) per gemeente in procenten voor cohort 2019 (zonder leeftijdsgrens).

Bron: Jaarverslag RVP NL 2021

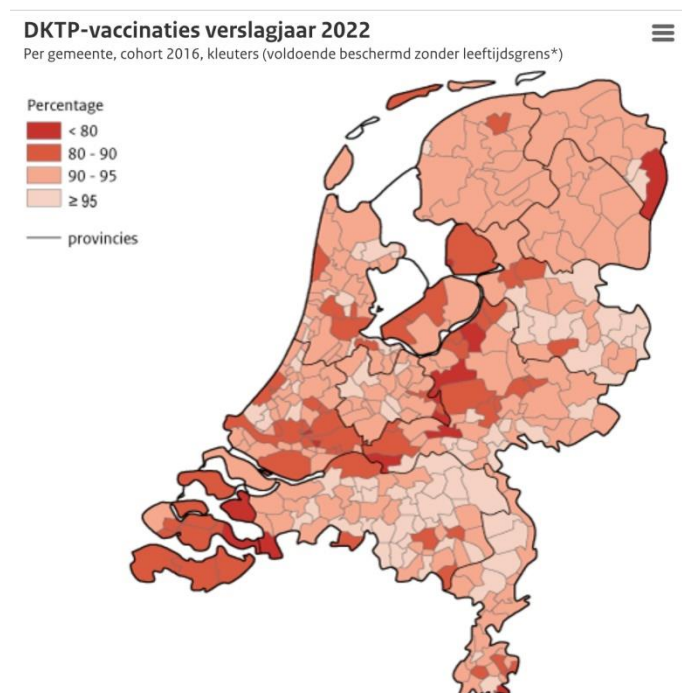
5-jarigen / kleuters

Voor de DKTP-vaccinatie voor 4-jarigen (vaccinatiegraad op 5 jaar), geldt dat we regiobreed 2,9 % boven het landelijke percentage van 91,2 % liggen. Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek scoren hoger dan landelijk.

Vergeleken met het vorige rapport (cijfers 2020) is de deelname iets afgenomen: van 94,5 (2020) naar 94,1 (2021).

Gemeente	DKTP Kleuters 2016
	Totaal %
Blaricum	92,3
Gooise Meren	95,8
Hilversum	92,9
Huizen	95,1
Laren	93,3
Wijdmeren	94,1
Totaal	94,1

Vaccinatiegraad kleuters per gemeente in procenten voor cohort 2016 (zonder leeftijdsgrens). **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

DKTP vaccinaties, per gemeente, cohort 2016 (zonder leeftijdsgrens). **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

10-jarigen / schoolkinderen

Bij de 10-jarigen ligt regiobreed het percentage voor de DTP 1,2 % boven het landelijk gemiddelde (89,7). Daarbij wordt in Blaricum en Huizen de norm van 90 % niet gehaald.

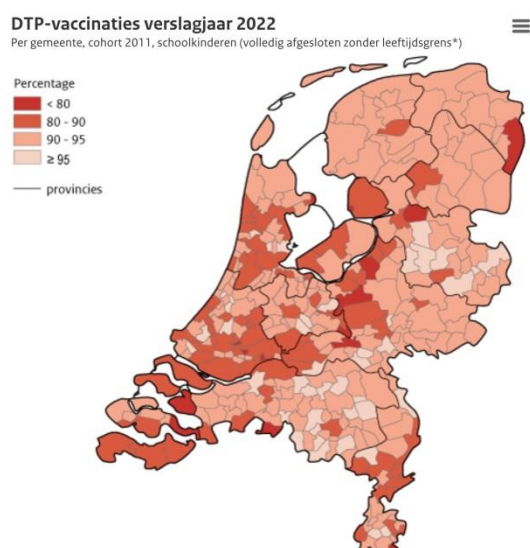
Vergeleken met het vorige rapport (cijfers 2020) is de deelname op regioniveau iets toegenomen: van 90,0 (2020) naar 90,9 (2021).

Voor de BMR (volledig afgesloten) geldt dat het percentage in onze regio 1,1 % hoger is dan landelijk (89,7). Blaricum en Huizen liggen hier iets onder en halen de norm van 90 % niet.

Vergeleken met het vorige rapport (cijfers 2020) is op regioniveau de deelname ook hier iets toegenomen: van 90,5 (2020) naar 90,8 (2021).

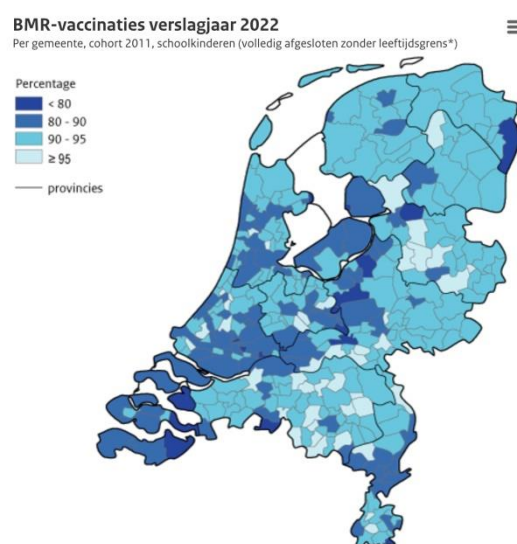
Gemeente	DTP Schoolkinderen 2011	BMR Schoolkinderen 2011	
	Volledig Afgesloten %	Basis Immuun %	Volledig Afgesloten %
Blaricum	87,8	97,3	86,4
Gooise Meren	91,6	97,7	91,6
Hilversum	90,4	98,0	90,4
Huizen	89,8	98,3	89,3
Laren	93,7	98,4	93,7
Wijdemeeren	93,9	98,0	93,9
Totaal	90,9	97,9	90,8

Vaccinatiegraad schoolkinderen per gemeente in procenten voor cohort 2011 (zonder leeftijdsgrens). *Bron: Jaarverslag RVP NL 2021*

DTP-vaccinaties, per gemeente, cohort 2011
(zonder leeftijdsgrens).

Bron: Jaarverslag RVP NL 2021

BMR-vaccinaties, per gemeente, cohort 2011
(zonder leeftijdsgrens).

Bron: Jaarverslag RVP NL 2021

14-jarigen / adolescente meisjes

Met een percentage van 76,0 scoort de regio 6,4 % boven het landelijk gemiddelde (66,4). Het percentage loopt van 70,0 (Laren) tot 79,7 (Gooise Meren).

In de HPV-vaccinatiegraad zit de laatste jaren een stijgende lijn: van 53,9 (2018) via 63,7 (2019) en 71,6 (2020) naar 76,0 (2021).

Gemeente	HPV Adolescente meisjes 2007
	Volledig afgesloten %
Blaricum	79,1
Gooise Meren	79,7
Hilversum	75,4
Huizen	72,2
Laren	70,0
Wijdmeren	76,3
Totaal	76,0

Vaccinatiegraad adolescente meisjes per gemeente in procenten voor cohort 2007 (zonder leeftijdsgrens). **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

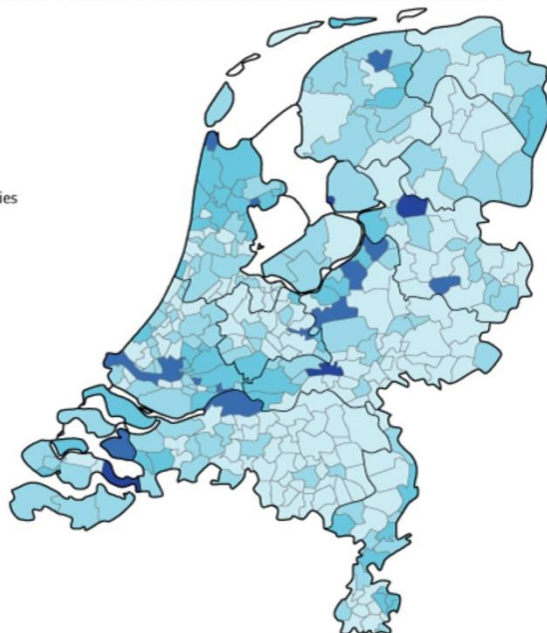
HPV-vaccinaties verslagjaar 2022

Per gemeente, cohort 2007, adolescente meisjes (volledig afgesloten zonder leeftijdsgrens*)

Percentage

- < 40
- 40 - 50
- 50 - 60
- 60 - 70
- ≥ 70

— provincies

HPV-vaccinaties, per gemeente, cohort 2007 (zonder leeftijdsgrens). **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

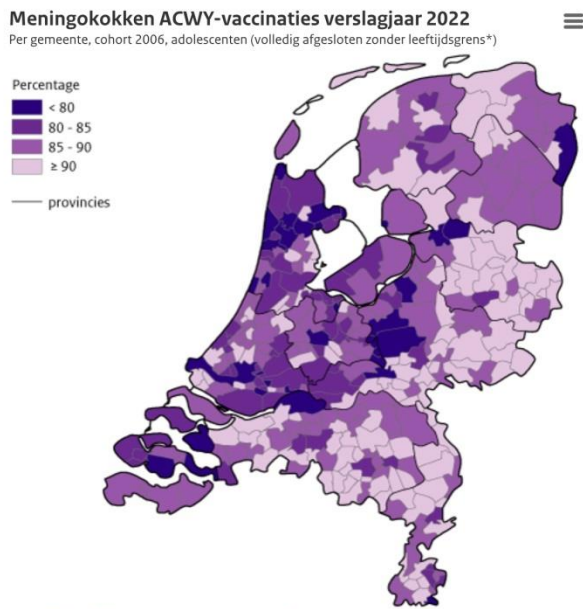
15-jarigen / adolescenten

Vanwege de meningokokken W-uitbraak werd in de periode 2018-2020 een meningokokken ACWY-vaccinatie aangeboden aan alle adolescenten geboren in 2001-2005. Vanaf 2020 is de MenACWY-vaccinatie onderdeel van het RVP geworden voor 15-jarigen.

Voor deze vaccinatie geldt dat we regiobreed 1,7 % onder het landelijke percentage van 85,3 % liggen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat kinderen deze vaccinatie al bij de huisarts hebben gehaald voordat dit onderdeel was van het RVP. In onze regio was indertijd een grote vraag naar dit vaccin. Wel haalde tijdens de uitbraakcampagne gemiddeld 86,9 % van de adolescenten de MenACWY-prik. Dat was ruim hoger dan de huidige vaccinatiëgraad.

Gemeente	MenACWY Adolescenten 2006
	Volledig afgesloten %
Blaricum	82,2
Gooise Meren	83,4
Hilversum	84,1
Huizen	82,7
Laren	79,6
Wijdmeren	86,3
Totaal	83,6

Vaccinatiëgraad MenACWY adolescenten per gemeente in procenten voor cohort 2006 (zonder leeftijdsgrens). **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

MenACWY- vaccinaties, per gemeente, cohort 2006 (zonder leeftijdsgrens. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

Zwangeren

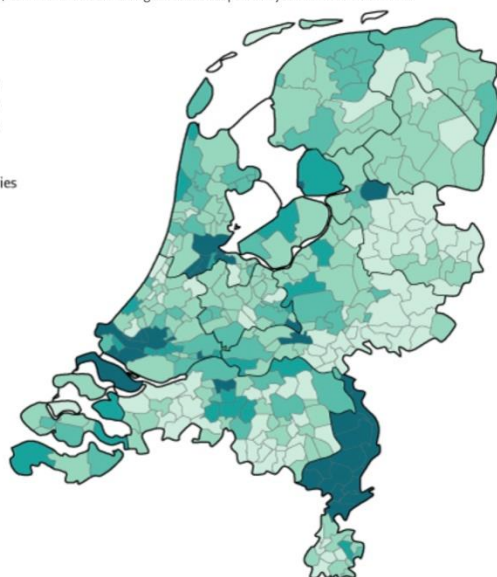
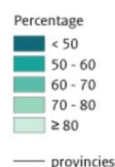
Het percentage zwangeren dat heeft deelgenomen aan de 22 wekenprik is gebaseerd op een schatting van het aantal zwangeren. Landelijk is het deelname percentage 66 %. In onze regio ligt dit ruim hoger; op 76 %. Dit percentage is gelijk aan 2020.

Gemeente	22 wekenprik (DKT) Zwangeren (geboortes) 2021
	Deelgenomen %
Blaricum	70
Gooise Meren	76
Hilversum	77
Huizen	72
Laren	69
Wijdmeren	80
Totaal	76

Deelname 22 wekenprik per gemeente op basis van het geschatte aantal zwangeren (geboortes) 2021. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

Maternale kinkhoestvaccinaties verslagjaar 2022

Per gemeente*, vrouwen met een kind geboren in de periode januari-december 2021

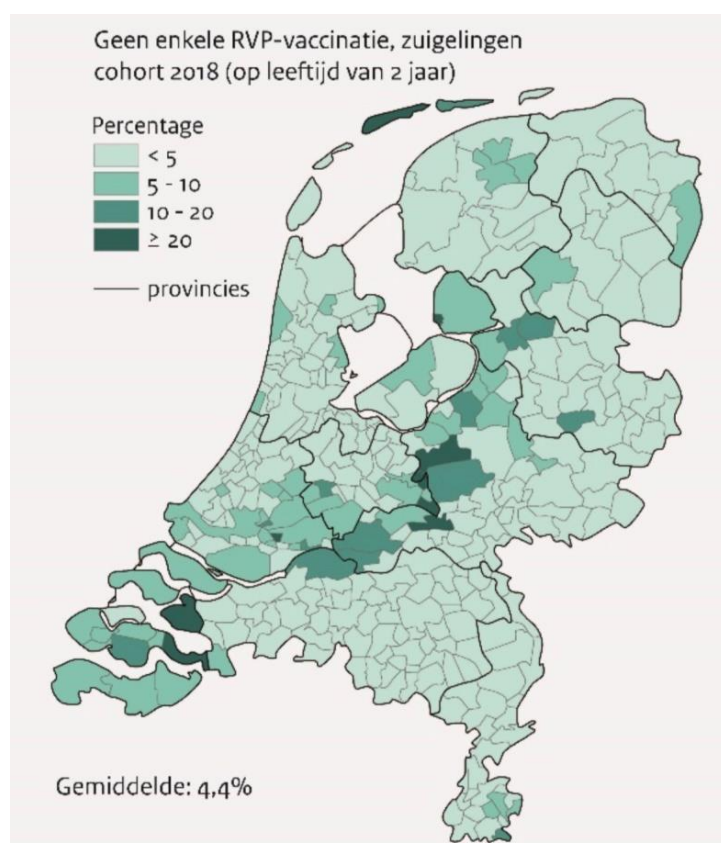
22 wekenprik, per gemeente, op basis van geschat aantal zwangeren (geboortes) 2021. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

3. Niet gevaccineerde kinderen

In het jaarverslag van het Rijksvaccinatieprogramma is ook gekeken naar het percentage kinderen dat op 2-jarige leeftijd geen enkele vaccinatie heeft gekregen. Landelijk is dit percentage 4,4 %. In de regio Gooi en Vechtstreek ligt dit tussen 4,6 % (Huizen) en 1,8 % (Laren).

Gemeente	Geen enkele vaccinatie zuigelingen 2019	
	Totaal %	
Blaricum	2,4	
Gooise Meren	3,1	
Hilversum	3,2	
Huizen	4,6	
Laren	1,8	
Wijdmeren	2,8	
Landelijk	4,4	

Overzicht van niet gevaccineerde 2-jarigen (cohort 2019, zonder leeftijdsgrens) per gemeente in procenten. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

Geen enkele RVP-vaccinatie op leeftijd van 2 jaar (cohort 2019, zonder leeftijdsgrens) per gemeente in procenten. **Bron: Jaarverslag RVP NL 2021**

4. Ontwikkelingen

De ontwikkeling van het Rijksvaccinatieprogramma staat niet stil. Er komen nieuwe vaccins op de markt, de kennis over vaccinaties neemt toe en soms komt een nieuwe infectieziekte in beeld. Actuele ontwikkelingen in het RVP zijn: het aanbieden van het HPV-vaccin aan jongens en de griepvaccinatie aan zwangeren.

HPV voor jongens

Sinds 2022 is het HPV-vaccin ook beschikbaar voor jongens. Het vaccin beschermt tegen zes vormen van kanker. Ook worden vanaf dit jaar kinderen eerder tegen HPV gevaccineerd, namelijk in het jaar dat ze 10 worden. Jongeren die het vaccin hebben gemist, krijgen nog een keer de kans om de prik in te halen wanneer ze 14 jaar zijn of tussen de 16 en 17. Ook jongvolwassenen tussen de 18 en 26 jaar krijgen alsnog de mogelijkheid om deze vaccinaties te halen. Dit wordt in 2023 opgepakt door de GGD.

Griepvaccinatie voor zwangeren

Op 20 september 2021 heeft de Gezondheidsraad geadviseerd om de griepvaccinatie ook aan te bieden aan alle zwangeren vanaf de 22e week van de zwangerschap. De grieprik is de beste bescherming voor pasgeborenen tegen mogelijke ernstige complicaties bij griep. Per 2023 kunnen alle zwangeren vanaf de 22e week van hun zwangerschap tijdens het griepseizoen (oktober-maart) de grieprik halen bij de jeugdgezondheidszorg.

Vaccinatiegraad meten

Op 1 januari 2022 is 'informed consent' ingevoerd. Dit houdt in dat de ouders en/of jongere toestemming moeten geven voor de uitwisseling van vaccinatiegegevens met persoonsgegevens tussen de JGZ en het RIVM. Deze ontwikkeling heeft effect op het meten van de vaccinatiegraad. Anonieme vaccinaties kunnen namelijk niet meer worden meegenomen in de vaccinatiegraadberekeningen. Hierdoor wordt het in de toekomst minder goed mogelijk om de exacte vaccinatiegraad en veranderingen hierin vast te stellen. Signalen uit de praktijk wijzen erop dat de meeste ouders en/of jongeren wel toestemming geven voor de uitwisseling.

5. Samenvatting

In dit jaarverslag geeft Jeugd en Gezin u een overzicht van de vaccinatiegraad in 2021 op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Het verslag is gebaseerd op het recent verschenen rapport van het RIVM: [Vaccinatiegraad en jaarverslag Rijksvaccinatieprogramma Nederland 2021](#). Uit het jaarverslag blijkt dat in de regio Gooi en Vechtstreek de vaccinatiegraad vaak boven of rond het landelijk gemiddelde ligt.

0 tot 2-jarigen / zuigelingen

Voor alle vaccinaties aan zuigelingen (geboren in 2019) blijven we regiobreed, met 92,5 %, boven het landelijk gemiddelde van 90,6 %. Ook elke afzonderlijke gemeente zit boven dit landelijke percentage. Het percentage voor volledige deelname aan het RVP loopt van 91,0 (Laren) tot 95,3 (Wijdemeren).

5-jarigen / kleuters

Voor de DKTP-vaccinatie voor 4-jarigen geldt dat we regiobreed 2,9 % boven het landelijke percentage van 91,2 % liggen. Alle gemeenten in de Gooi en Vechtstreek scoren hoger dan landelijk.

10-jarigen / schoolkinderen

Bij de 10-jarigen ligt regiobreed het percentage voor de DTP 1,2 % boven het landelijk gemiddelde (89,7). Daarbij wordt in Blaricum en Huizen de norm van 90 % niet gehaald.

Voor de BMR (volledig afgesloten) geldt dat het percentage in onze regio 1,1 % hoger is dan landelijk (89,7). Blaricum en Huizen liggen hier iets onder en halen de norm van 90 % niet.

14-jarigen /adolescente meisjes

Met een percentage van 76,0 scoort de regio 6,4 % boven het landelijk gemiddelde (66,4). Het percentage loopt van 70,0 (Laren) tot 79,9 (Gooise Meren). In de HPV-vaccinatiegraad zit de laatste jaren een stijgende lijn: van 53,9 (2018) via 63,7 (2019) en 71,6 (2020) naar 76,0 (2021).

15-jarigen adolescenten

Vanaf 2020 is de MenACWY-vaccinatie onderdeel van het RVP geworden voor 15-jarigen. Voor deze vaccinatie geldt dat we regiobreed 1,7 % onder het landelijke percentage van 85,3 % liggen.

Zwangeren

Het percentage zwangeren dat heeft deelgenomen aan de 22 wekenprik is gebaseerd op een schatting van het aantal zwangeren. Landelijk is het deelname percentage 66 %. In onze regio ligt dit ruim hoger; op 76 %.

Niet gevaccineerde kinderen

Het percentage kinderen dat op 2-jarige leeftijd geen enkele vaccinatie heeft gekregen is landelijk 4,4 %. In de regio Gooi en Vechtstreek ligt dit tussen 4,6 % (Huizen) en 1,8 % (Laren).

Vanwege de coronapandemie zijn in 2021 sommige vaccinaties later gegeven dan normaal. Ook moesten afspraken voor een vaccinatie soms worden verzet, bijvoorbeeld omdat iemand in isolatie of quarantaine moest. Deze later gegeven vaccinaties zijn meegeteld in dit jaarverslag. Dit geeft een zuiverder beeld van de vaccinatiegraad. Overall lijken de gevolgen van de coronapandemie op de deelname aan de RVP-vaccinaties mee te vallen.